

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Residentia Beneficiariorum. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

Calaguritana beneficij 28. Martij
1582. coram Langellotto, & in
alia Calaguritana beneficij 18. Lu-
nij 1593. coram Gipsio.

S V M M A R I V M.

- 1 Canonici, vel Dignitates absentes ultra tres menses primo anno priuantur dimidia parte fructuum, deinde omnibus fructibus, crescente verò contumacia beneficijs ipsis priuandi sūt ex Concilio Tridentino.
- 2 Quando Canonici, seu Dignitates per tres menses abesse possint.
- 3 An Episcopus possit dispensare, ut Canonici ultra tres menses abesse possint.
- 4 An ad absentiam trium mensium necesse sit assignare absentiae causam, vel licentiam ab Episcopo petere.
- 5 An Concilium loco cit. obliget ad culpam mortalem.
- 6 Abesse censetur qui manet in Ciuitate, ubi sita est ecclesia, si illi non inferuiat.
- 7 An Canonici, & dignitates teneantur in conscientia restituere fructus, quos, ut supra amittunt.
- 8 An necessario seruandi sint dicti gradus poenarum praescripti à Concilio, antequam deueniatur ad priuationem.
- 9 Non residens citari debet personaliter, si scitur ubi sit, alias debet in eius ecclesia trine citationis edictum publicari.
- 10 Quid si Episcopus statuit, quod absentes per certum tempus sine eius licentia sint priuati etiam sine monitione.
- 11 An à sententia priuatiua beneficij ob non residentiam detur appellatio.
- 12 An Episcopus possit conferre beneficia, quibus Canonici, & alij non residentes priuantur.
- 13 An dispositio Concilij procedat quando Canonicatus consistit in solis distributionibus.
- 14 Parochus ab ecclesia parochiali abesse non potest ultra duos menses, alias non facit fructus suos iuxta Tridentinam.
- 15 Quae forma seruanda sit, antequam ad priuationem beneficij parochialis deueniatur.
- 16 An curatus ultra bimestre absens teneatur in conscientia fructus restituere, & quam partem fructuum in tali casu restituere debeat.
- 17 An parochus de licentia proprij ordinarij possit esse Vicarius generalis alterius Episcopi.
- 18 Episcopus non potest uti opera Parochi, nisi pro tempore duorum mensium, & tunc relicto idoneo Vicario.
- 19 An Parochus possit per alium in Parochia deservire.
- 20 An parochus sine licentia Episcopi abesse possit per duos menses.
- 21 Et an Episcopus possit cum Curato dispensare, ut etiam ultra bimestre absit.
- 22 An Parochus existens extra fines Parochiae residere dicatur, si non multum ab ea distet.
- 23 An Parochus, cui datus fuit Coadiutor propter imperitiam, senectutem &c. residere teneatur in Parochia.
- 24 An

- 24 An Episcopus possit obtinentes beneficia simplicia ad residentiam cogere, vel illis novum onus imponere.
- 25 An immemorabilis consuetudo excuset à residentia in collegiatis ruralibus iam destitutis.
- 26 Habens Canoniatum, cui sit unita Parochialis accessorie, debet residere in Canoniatu, & non in Parochiali.
- 27 An obtinens Canoniatum, vel dignitatem, cui accessorie est unita parochialis per Vicarium deseruii solita, possit in illius cura exercitio se intromittere.
- 28 Beneficium accessorie unitum Canoniatui, vel dignitati, perdit nomen, & titulum, & efficitur pars, & prædium Canoniatu, cui unitur.
- 29 An requiratur concursus, quando parochialis est unita dignitati accessorie, & que etas in tali casu in dignitate, vel Canonico requiratur.
- 30 A quo recipiat iurisdictionem Vicarius ad presentationem Canonici, vel dignitatis ab ordinario institutus.
- 31 An Vicarius absoluat Rectorem ab exercitio curæ.
- 32 An habens Parochialem, in qua Vicarium perpetuum legitime institui obtinuit, teneatur residere, & sacramenta ministrare.
- 33 Quid si ecclesia parochiali à tempore immemorabili solitum fuerit deseruii non per Rectorem, sed per Vicarium amovibilem.
- 34 Consuetudo immemorabilis equipollet iuri communi, & privi-
- legio Principis?
- 35 Si unio facta fuerit quoad temporalia, & spiritualia, tunc obtinens Canoniatum, cui Parochialis unita fuit accessorie, retinet curam tam habitualem, quam actualem.
- 36 Quando unio presumatur facta quoad temporalia, & quando quoad temporalia, & spiritualia.
- 37 An unio in dubio presumatur facta accessorie, vel principaliter.
- 38 Vicarij perpetui ad nominationem illorum, in quorum ecclesijs unitis ponentur, deputari debent ab ordinario.
- 39 Que portio assignanda sit Vicarijs perpetuis.
- 40 Quando Vicarius intelligatur perpetuus.

C A P. XII.

De Residentia Beneficiariorum.

Dico I. quod obtinentes in Cathedralibus, vel Collegiatis ecclesijs Dignitates, Canoniatu, præbendas, aut portiones non possunt vigore cuiuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses ab eisdem ecclesijs quolibet anno abesse; alioquin anno primo priuatur vnusquisque dimidia parte fructuum, quos ratione etiam præbendæ, ac residentie fecit suos; quod si iterum eadem fuerit vsus negligentia, priuatur omnibus fru-

fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit; crescente vero contumacia beneficijs ipsis priuandus est iuxta *Conc. Tridentinum sess. 24. de res. cap. 12. cap. conquirente, & cap. ex tua de Cleri. non resid.*

2. Ex quo obseruant Doctores 1. dispositionem Concilij d. cap. 12. quoad huiusmodi absentiam trium mensium procedere, quando constitutio, aut consuetudo ecclesie seruitium totius anni requirit, vt censuit Sac. Cong. Concilij teste *Garc. de Benef. par. 3. cap. 2. nu. 3. 12.*

Obscruant 2. huiusmodi tres menses computari siue ex vna absentia continua, siue ex pluribus interpolatis, vt constat ex eodem Concilio *sess. 23. de res. cap. 1. & tradit Ricc. in Prax. for. eccles. p. 1. ref. 402. Piafec. in Prax. episc. par. 2. cap. 2. nu. 11. Garc. de Benef. par. 3. cap. 3. nu. 306.* idemque spatium trium mensium dari etiam dignitatibus, etiamsi habeant annexam iurisdictionem in foro interiori, vel exteriori, tenet *Nauar. cap. 25. nu. 137. Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. ali. 53. numero 126.* vbi etiam dicit, quod Archidiaconus ultra tres menses potest abesse ex causa visitationis sibi incumbentis ratione sue dignitatis: immo Episcopum posse etiam dispensare ex aliqua rationabili causa, vt sup. ecclesia

3. Canonici abesse possint per quatuor menses, tradit *Piafec. in Prax. episc. par. 2. cap. 3. numer. 11. idem Barbof. de Canon. & Dignit. cap. 20. num. 11. & d. all. 53. n. 123.*

4. Obseruant 3. ad absentiam

trium mensium vt supra non esse necesse assignare absentie causa, nec licentiam sui Praelati petere, dummodo eodem tempore omnes Canonici non absint, ne ecclesia suo debito seruitio destituatur, sed tantum illa pars Canoniconum, que videbitur arbitrio Episcopi, vel Capituli *Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 402. & alij plures apud Barbof. d. all. 53. num. 118. & ita declarasse Sac. Congregationem testatur Garc. de Benef. par. 3. cap. 2. num. 3. 15. Vulp. in Prax. iudic. cap. 13. numer. 12.* quia frustra precibus impetratur quod a lege concessum est l. 1. C. de Testatur. lib. 10. poss. autem Episcopum suo edicto precipere, ne dignitates, & Canonici sine eius licentia abesse possint, pluries resoluit eadem Sac. Congregatio teste *Barbof. de Canon. & Dignit. cap. 20. nu. 4. & 5. Ricc. loco cit. d. var. 1. ref. 402.*

5. Obseruant 4. Concilium loco cit. d. cap. 12. non obligare ad culpam mortalem, licet imponat grauem poenam, qualis est priuatio fructuum, & priuatio ipsius Beneficij: quia huiusmodi lex est pure poenalis, nisi forte Canonici, & alij ad residentiam adstricti nollent residere ex contemptu, aut contra preceptum Superioris: aut ex hoc sequeretur notabile ecclesie detrimentum, ita *Barbof. de Canon. & Dignit. c. 40. num. 10. & seq. & alij*

6. Obseruant 5. quod censetur quis abesse, etiamsi maneat in Ciuitate, vbi sita est Ecclesia, sed non inseruit, nec frequentat Ecclesiam

- clesiam, ut resoluit Sac. Congregatio teste Piafec. in Prax. Episc. p. 2. cap. 3. n. 9. vers. censetur autē.
- 7 Obseruant 6: quod Canonici, & dignitates non tenentur in cōsuetudine restituere fructus, quos ut supra amittunt, nisi à Iudice condemnentur *Nau. conf. 3. nu. 2. de Cler. non resid. & alij communiter.* tales verò fructus, si sequatur sententia condemnatoria, applicandi sunt in usum, & utilitatem ecclesie, ut dicunt Doctores apud *Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 53. num. 150.*
- 8 Obseruant 7: quod sunt necessarii seruandi dicti gradus pœnarum præscripti à Concilio, antequam deueniatur ad priuationem, alias priuatio subsequuta nulla esset *Piafec. d. par. 2. cap. 3. n. 9. vers. necessario Barbos. d. par. 3. all. 53. num. 105. & 148. ubi refert. ita sensisse Rotam in vna Oriolen. Canoniciatus 14 Martij 1622. coram Nauarro, & coram Seraph. dec. 27. & 1346. & decis. 176. nu. 4. par. 1. Recen. & idem expectandum esse lapsum trium annorum, antequam ad priuationem in totum procedatur, declarauit Sac. Congregatio Concilij referente eodem *Barbos. de Canon. & Dignit. c. 20. num. 17.* neque potest Episcopus huiusmodi pœnas à Sac. Concilio statutas contra non residentes per constitutiones synodales alterare: nam si lex synodalis statueret contra non residentes pœnam priuationis omnium fructuum ubi Concilium tantum statuit pœnam priuationis medietatis, per indirectum abrogaretur constitutio Concilij, & summorum Pontificum, quod non est permittendum, ut alijs relatis dicit *Riccus in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 488.**
- 9 Verum ante priuationem talis non residens citari debet personaliter, si scitur, ubi moratur: & tunc vnica citatio sufficit; si verò nescitur, ubi sit, vel alias personaliter citari non potest, debet in eius ecclesia triplex citationis edictum publicari, nec sufficeret vnica citatio pro tribus: alias priuatio esset nulla *Mantic. decis. 67. numer. 5. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 46. numer. 17. Piafec. d. cap. 3. nu. 9. vers. necessario Barbos. de Canon. & Dignit. d. cap. 20. num. 18. & 19. & d. all. 53. nu. 149.*
- 10 Alij tamen dicunt, quod huiusmodi monitio non requiritur, si Episcopus statuit, quod absentes per certum tempus sine eius licentia sint priuati etiam sine monitione, ita *Oltrad. conf. 181. Feder. de sen. conf. 109. & alij apud Ricc. in Prax. par. 3. ref. 303.* ubi id intelligit, dum modò scientia talis statuti clarè, & concludenter probetur: quia quando agitur ad effectum priuationis, non sufficit scientia præsumpta, nisi adessent urgentes præsumptiones, ut dixit *Rota in vna Mediolanen. Matrimonij 22. Martij 1574. coram Cotta, quam refert Ricc. loco cit.*
- 11 Addit *Vulp. in Prax. Iudic. cap. 21. num. 8.* quod non admittitur appellatio ad effectum suspensiuum à sententia priuatiua Beneficij ob non residentiam, si iuris ordine seruato lata fuerit, idque probatur ex cap. relatum cap. con-

querente de Cleric. non resid. Conc. Trid. sess. 23. de ref. c. 1. vers. quod si per edictum.

12 Quæres, an Episcopus possit cōferre beneficia, quibus Canonici, & alij non residentes priuantur? Resp. affirmatiuè, dummodò Sedi Apostolicæ reseruata non sint *cap. peruenit 2. de Appell.*

13 Obseruant 8. dispositionem Concilij d. sess. 24. cap. 12. non procedere in Canonico, qui nullos percipit fructus, puta si Canonatus cōsistat in solis distributionibus, quæ ob non residentiam ipso facto amittuntur, & interestibus accrescunt *iuxta cap. 1. de cler. non resid. in 6. & ideò non est, cur illis priuetur. Quare in tali casu si ignoretur, vbi sit Clericus, citandus est tribus publicis edictis in loco beneficij, & expectandus per sex menses, quibus elapsis priuandus est, si non redeat: si verò sit in loco, vbi citari possit, debet ei præfigi terminus competens ad redeundū, & ante priuationem debet excommunicari, vel suspendi *iuxta text. in cap. ex tua de Cler. non resid. & ibi Abb. quem refert, & sequitur Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 634. cum enim hic casus sit omisus à Concilio Tridentino, remanet in dispositione iuris communis; valida tamen est priuatio, si Episcopus ad illam processerit absque excommunicatione, vel suspensione, cum id in electione Episcopi relinquatur Barbof. in d. cap. ex tua num. 4. de Cler. non resid. vbi citat. Mantie. dec. 67. num. 6.**

14 Dico 2. quod Parochus regulariter ab ecclesia parochiali abesse non potest vitra duos menses, alias non facit fructus suos, & ad residentiam per censuras ecclesiasticas, & sequestrationem, ac subtractionem fructuum, aliaque iuris remedia etiam vsque ad priuationem potest compelli *iuxta Conc. Tridentinum sess. 23. de ref. cap. 1.*

15 Quare obseruant Doctores, quod antequam ad priuationem deueniatur, debet non residens in sua ecclesia ter successiuè citari, ac deinde pœna censurari, ac subtractione fructuum multari, & expectari per sex menses, quibus elapsis si pertinaciter ad huc absit, priuari potest ipso beneficio *iuxta cap. quoniam frequenter §. porro vt lit. cont. cap. ex tua de Cler. non resid. alias non teneret sententia priuationis, vt decisum refert Piassec. in Prax. episcop. par. 2. cap. 4. nu. 96. hoc tamen alij Doctores similiter intelligūt, quando nescitur vbi sit, nec potest citari personaliter: tunc enim debet tribus edictis in ecclesia citari, & expectari per sex menses *iuxta textum in d. cap. ex tua, secus si præcedat citatio personalis, hoc enim casu posset ordinarius etiam non expectatis sex mensibus post elapsum terminū incitatione præfixum illicò procedere ad priuationem mediante promotione alterius secundū glos. in d. cap. quoniam frequenter §. porro ver. canonibus Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 53. numer. 105. Vulp. in Prax. iudic. c. 2 r.**

num. 8 & dixit Rota in una Zamoren. Capellania 12. Iunij 1589. coram Mantic. & in Terdonen. Praepositura. 1. Decembris 1600. coram Coccino inter impress. dec. 10.

Addunt alij, hoc etiam procedere, si j aliter constet, monitione ad eius notitiam deuenisse, vel ipsum beneficiatum praestitisse impedimentum, ne personaliter citari possit, tunc enim hoc probato impedimento debet citari per edictum, eaque citatio operabitur eundem effectum, quem personalis. Coccin. d. dec. 10. numero. 3. Barbof. loco cit. ubi citat. Bal. in d. capit. quoniam frequenter s. porro num. 2. ut lit. cont.

16. Observant 2. Curatum sine iusta causa absentem ultra bimestre tempus, praeter peccatum mortale teneri in conscientia etiam ante Iudicis, sententiam fructus pro rata temporis absentiae fabricae ecclesiae, aut pauperibus loci erogare ex Conc. loco cit. d. capit. 1. ita Doctores apud Bonacin. tom. 1. in tract. de oner. & oblig. Beneficiar. ad resid. disp. 5. pun. 4. nu. 7. etiam si abfuerit cum licentia Episcopi, quia Concilium duo requirit ad iustitiam absentiae, causam scilicet iustam, & eius approbatione Possenin. de offic. Curat. cap. 1. n. 24. & alij apud Barbof. d. par. 3. alleg. 53. nu. 99. & seq. ubi subdit, quod absens ex gravi causa sine licentia ordinarij, licet peccet ob inobedientiam, non tamen tenetur ad fructuum restitutionem.

Notandum tamen est, quod sicut Parochus omittens canonicas preces debet restituere tertiam,

vel quartam partem fructuum pro rata: Canonici, alijque habentes obligationem residendi restituere debent dimidiam secundum Doctores ita interpretantes constitutionem Pij V. quos refert, & sequitur Bonacin. tom. 1. in tract. de Horis. Canon. disp. 1. q. 5. pun. 3. num. 2. quibus adde alios apud Dian. par. 2. tract. 12. de Hor. ca. 101. ref. 8. asserentes, Parochum teneri restituere quintam partem, Canonicos vero quartam partem: ita etiam taxandam esse fructuum partem, quando restitutio fieri debet ob non residentiam, censet idem Bonacin. in tract. de oner. & oblig. beneficiar. ad resid. disp. 5. pun. 4. nu. 5. ubi citat Possenin. & Barbof.

17. Observant 3. non posse Episcopum dare licentiam Parochi, ut possit esse Vicarius generalis alicuius Episcopi, sed hoc spectare ad Summum Pontificem, ut censuit Sac. Cong. apud Vulp. in Prax. Iudic. cap. 48. num. 66. Add. ad Nau. 18. Conf. 15. de Cleric. non resid. im neque ipsemet Episcopus potest uti opera Parochi in visitatione, seu alio servitio suae Diocesis, nisi pro tempore duorum mensium, & tunc relicto idoneo Vicario ex declaratione Sac. Congr. quam refert Possenin. de offic. Curat. cap. 1. n. 12. Garc. de benef. par. 3. cap. 2. n. 42. Riccin. Prax. for. eccles. par. 1. resol. 656. Quis autem censetur idoneus Vicarius, pendet ex approbatione Episcopi, ut constat ex Concil. Tridentino d. sess. 23. capit. 1. Parochum vero, si per sex, vel octo dies absit, posse substituere sine

sine Episcopo aliquem approbatum ad audiendas confessiones, ex communi consuetudine obseruat Barbol. *de offic. & pot. Episc. d. p. 3. all. 53. num. 106.* vbi etiam dicit, quod Curatus licet abesset per duos, aut tres dies non festos, si tunc nullus in Parochia adesset infirmus, etiam si nullum substituatur: quia consuetudo optima legum interpres ita declarat etiam apud timoratos: & si tunc aliquem sine Sacramentis mori contingat, non peccabit Parochus, quia rationaliter absuit, *secundum Possuin. de offic. Curat. cap. 1. num. 5.*

An vero Parochus nulla cogente necessitate possit sibi Vicariam, vel Capellanum ex approbatis ab ordinario pro Sacramentorum administratione veluti adiutorem absque vlla temporis limitatione assumere? affirmatiue respondet Caiet. 2. 2. q. 185. ar. 5. *Sot. de iust. lib. 10. q. 3. art. 5. Fr. Emman. in sum. tom. 2. cap. 33. num. 2. Vsq. in opusc. tit. de benef. cap. 4. artic. 1. S. 2. dub. 1. nu. 133. & 155. quos refert, & sequitur Barbol. d. all. 53. nu. 91. & de offic. & pot. Paroch. cap. 8. nu. 41. & ita de communi consuetudine seruari dicit Possuin. d. cap. 1. n. 10.* vbi etiam monet Parochum, vt vtatur Capellano non vt homine, qui portet pondus diei, & estus, sed vt socio laboris.

20 Obseruant 4. Parochum sine licentia Episcopi posse abesse per duos menses continuos, vel interruptos *Nauar. in man. cap. 25. nu. 121. versus fin. Piafec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 3. nu. 11. & alij apud Bonacin. tom. 1. in tract. de oner. &*

oblig. Benefic. ad resid. disp. 5. pun. 4. num. 9. Possuin. de offic. Curat. cap. 1. num. 21. vbi dicunt, licentiam Episcopi tunc requiri, si Parochus ultra duos menses abesse cogatur: contrarium tamen tenent alij Doctores apud Barbol. d. par. 3. all. 53. num. 96. Vnde Sac. Congreg. censuit, Episcopum posse prohibere, ne Parochus absit a sua Parochia ultra biduum sub pena pecuniaria medietatis decime, & non ultra vt refert Ricc. in Prax. for. eccles. p. 2. resolutione, 206.

21 An vero Episcopus possit cum Curato dispensare, vt etiam ultra bimestre absit? affirmatiue respondet Possuin. d. cap. 1. numero 22. *Piafec. loco cit. num. 11.* quod intellige si grauis causa concurrat iuxta *Conc. d. sess. 23. cap. 1.* quare ex causa insalubritatis aeris, vel infirmitatis, quae in loco residentiae curari non potest, Episcopus cum Curato dispensare potest, vt per quatuor menses absit *ex declaratione Sac. Congreg. qua refert Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. res. 656.* & ex causa inimicitiarum posse Curatum a Parochiali ecclesia per annum abesse de licentia Episcopi censuit eadem Sac. Congreg. teste *Quarant. in ver. Residentia vers. qua vero Ricc. loco cit. par. 1. resolutione 655.*

22 Obseruant 5. quod Parochus residere dicitur, etiam si intra Parochiae fines non commoretur, dummodo non multum a Parochia distet ita vt Parochiani facile possint ad Parochum recurrere pro subleuanda spiritali necessitate, & Sacramentis suscipiendis:

Na 2 quia

quia quod parum distat, nihil distare videtur, ita *Beia: 4. par. cap. 21. sub fin. vers. & si dubitet, quem refert, & sequitur Bonac. de oner. & oblig. Benef. ad resid. disp. 5. pun. 1. num. 2.*

23 Observant 6. quod Parochus adhuc residere tenetur in Parochia, etiam si propter imperitiam, aut longam infirmitatem, vel senectutem, illi datus fuerit Coadiutor *iuxta Concilium Tridentinum sess. 21. de ref. cap. 6. nisi per aliquod tempus dispenset Episcopus, ut dicunt DD. quas refert, & sequitur Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 53. num. 91.*

24 Dico 3. quod Episcopus non potest cogere obtinentes beneficia simplicia ad residentiam, nec aliquod personale servitium beneficii huiusmodi imponere, cum ex antiquissima totius ecclesie consuetudine ad officium recitandum dumtaxat teneantur *ut declaravit Sac. Congr. Concilij teste Ricc. in collect. decis. 1683. p. 9. Quare ubi de onere non constat, non potest Episcopus novum onus imponere, nec Beneficiatum compellere ad aliquas missas celebrandas pro quantitate reddituum c. scientes de censib. Ricc. in Prax. p. 1. 25 ref. 356. & par. 3. ref. 483. ubi refert ita declarasse Sac. Cong. immemorabilem etiam consuetudinem excusare a residentia in Collegiatis ruralibus iam destitutis, decisum refert Bonacin. loco cit. d. disput. 5. pun. 5. num. 15.*

26 Dico 4. quod habens Canoniatum, cui sit unita parochialis accessorie, & perpetuo, debet re-

sidere in Canoniatu, & non in Parochiali, *ut censuit Sac. Cong. teste Barbof. in cap. extirpanda §. qui vero num. 6. de Prab. ubi etiam decernitur, ut qui talem habet prebendam, vel dignitatem, cum oporteat, eum in ecclesia maiori deservire, in ipsa Parochiali ecclesia idoneum habeat Vicarium.*

27 Sed queres, an habens dignitatem, vel Canoniatum in Cathedrali, vel Collegiata ecclesia, cui accessorie, & in perpetuum est annexa parochialis per Vicarium siue perpetuum, siue amovibilem deserviri solita, possit in illius cure exercitio se intrinsece assir-matiuam sententiam tenet *glos. in extrauag. execrabilis ver. Vicaria perpetuos, & in ver. temporales Vicarios de Prab. & Dignit. alij tamen indistincte tenent, Canoniatum, seu dignitatem non posse valide in cure exercitio in tali casu se ingerere defectu tituli, quem ad illam immediatum non habet, ut post Felin. & alios dicit Barbof. in cap. ult. num. 5. usque ad fin. de offic. Vicar. & in d. cap. extirpanda §. qui vero num. 7. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 388. Hanc autem conclusionem*

28 Probant 1. quia quando beneficium curatum Canoniatui, seu dignitati unitur accessorie, perdit nomen, & titulum, & efficitur pars, & preidium Canoniatu, cui unitur *cap. super eo, & ibi glos. de Prab. in 6. Card. Cavaler. decis. 330. num. 5. Hoied. par. 2. cap. 2. num. 10. & 11. Gonz. ad reg. 8. Cancell. glos. 5. §. 7. num. 2. & seq. Paris. de Resign. Benef. lib. 3. q. 1. num. 119. &*

110. *Prosp. de August. ad Quaran. in ver. Beneficiorum resignatio vers. nona causa est, & alij communiter: & ideo prebenda, seu dignitas, que per se est simplex beneficiu, non fit curata per ecclesiam parochialem illi annexam: immo potius parochialis ipsa, recipit simplicitatem prebende, cui vnitur eo quod vnitur, & annectitur beneficio simplici glos. in d. cap. super eo Naz. corf. 10. num. 3 de maior & obed: Gonz. vbi supra glos. 5. §. 7. num. 8. Garc. de benef. par. 11. c. 5. num. 196. & seq. Vnde quando parochialis est vnita dignitati accessorie, non requiritur concursus, et declarauit Sac. Congr. teste Ricc. in Prax. par. 3. ref. 519. Garc. par. 9. cap. 2. num. 193. Gonz. d. glos. 5. §. 7. num. 13. Less. de iust. & iur. lib. 2. cap. 34. num. 82.*

Addit Piafec. in Prax. Episc. p. 2. cap. 5. num. 21. quod non requiritur in tali casu in dignitate etas 25. annorum, sed sufficit etas 22. annorum completorum iuxta Conc. sess. 24. de ref. cap. 12. siue ea, que requiritur ad illud beneficiu, cui est vnita parochialis, vt obseruat etiam Garc. par. 12. cap. 2. n. 26. Gonz. glos. 9. num. 4: & decisum refert Barbof. in d. §. qui vero n. 6. & de Canon. & dignit. capit. 13. num. 21. & seq.

Ex quo fit, vt dignitas, vel Canonicus non intituletur primo, & principaliter in Parochiali, sed in dignitate, vel Canonicatu Dec. in cap. ad aures num. 13. & 14. de rescript. Garc. par. 11. cap. 5. nu. 194: vbi etiam dicunt, quod non censetur habere curam animarum:

tunc enim cura actualis remanet penes Vicarium, presertim si in vnione fuerit dispositum, quod Vicarius presentari debeat a dignitate, vel Canonico: habitualis vero tantum remanet penes dignitatem, & Canonicum, cuius prebende vnio huiusmodi facta fuit Rot. in Barchinonen. Vicarie 9. Decembris 1616. coram Buratto, quam refert Barbof. de off. & pot. Episc. par. 3. all. 60. num. 32.

30 Quamuis autem Vicarius temporalis instituat ab ordinario ad presentationem Canonici, vel dignitatis, per huiusmodi tamen deputationem nulla iurisdictio per Canonicum, seu dignitatem datur: quia in cura Vicarius etiam temporalis ab illo dependentiam non habet, sed illam recipit ab Episcopo instituyente, seu approbante, penes quem est titulus Curæ Rot. dec. 309. p. 2. Diuer. Barbof. in d. cap. vlt. num. 13. & 16. vbi citat Anchar. conf. 404. num. 11.

31 Secundo probant, quia perpetuus Vicarius absoluit Rectorem ab exercitio curæ, & ideo ipse, Rector eam exercere nec potest, nec debet glos. in extrau. execrabilis ver. Vicarios perpetuos de Præb. & dignit. Abb. in d. cap. extirpanda §. qui vero num. 15. ex. eod. tit. Anchar. in cap. exposuisti num. 6. eod. tit. de Præb. Azor. instit. mor. par. 2. lib. 3. cap. 6. q. 2. & alij apud Barbof. in d. cap. vlt. num. 4. de offic. Vicar: & censuit etiam Sac. Congr. Concilij referente Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 388.

Idem de Vicario temporali dicit Barbof. in d. cap. vlt. nu. 13. &

in d. cap. extirpanda. §. qui vero nu. 7. ubi citat Seraphin. dec. 1009. num. 5. & alios: quamuis enim deberet esse perpetuus iuxta tex. in cap. ad hac de offic. Vicar. c. un. de Capell. monach. in 6. nihilominus si de facto, aut ex negligentia Prelatorum, vel consuetudine, aut priuilegio Vicarij temporales deputentur in casu, vbi perpetui constitui debent, non ex hoc potest transferri actualis cura in principalem, cum praesertim possit Episcopus non obstante priuilegio deputare Vicarium perpetuum, si ita sibi expedire videbitur iuxta formam Concilij sess. 7. de res. cap. 7. & hac sententiam sequitur etiam Nauar. cons. 21. de Cler. non resid. vbi dicit, quod actualis cura animarum non solum tollitur a Rectore per Vicarium perpetuum, sed etiam tolli potest per Vicarium, seu Capellanum temporalem necessario ponendum.

Ex quo probant 3. d. conclusionem, quia Dignitas, vel Canonicus in tali casu non deputat Vicarium temporalem ob causam, vel ad certum tempus, quasi cessante causa, vel tempore elapso possit curam per se exercere, prout in permissis cap. cum ex eo de elect. sed deputat Vicarium temporalem, necessario tamen ponendum, ut ex d. cap. extirpanda §. qui vero colligit Ricc. in Prax. par. 3. ref. 388. qui licet ex consuetudine, seu priuilegio possit esse ad eius nutum amouibilis, Vicaria tamen est perpetuo erecta; quemadmodum Vi-

carius Episcopi temporalis est, & tamen Vicariatus dignitas perpetua iudicatur Barbof. in d. cap. ult. num. 17. de offic. Vicar. qui cit. Gabr. cons. 32. nu. 19. vol. 2. Sbrozz. de offic. Vicar. lib. 1. q. 4. in fin.

32 Ex his inferunt 1. quod habens parochialem, in qua Vicarium perpetuum legitime institutum obtinuit, non adstringitur ad ministranda sacramenta, nec residere tenetur etiam post Concilium Tridentinum: quia eo casu cura actualis ablata fuit a Rectore, & translata in Vicarium perpetuum; & ideo non ipse, sed Vicarius, in quem residet cura actualis, tenetur ad residentiam, & ad sacramenta ministranda Gonz. gloss. 6. n. 98. Prob. in addit. ad Monach. in cap. super eo num. 17. de Preb. in 6. Anchar. Card. & Abb. in cap. postulasti ex eod. tit. Vitalin. in Clem. 1. §. ad hoc num. 26. eod. tit. de Preb. & ita declarauit Sac. Cong. Concilij teste Ricc. in Prax. d. par. 3. ref. 388.

33 Inferunt 2. quod si ecclesiae parochiali a tempore immemorabili solitum fuerit deseruiri non per Rectorem, sed per Vicarium siue Capellanum ab ipso Rectore ad nutum amouibilem deputatum, Rector non tenetur etiam post Tridentinum Concilium per seipsum exercere curam in dicta Parochia, neque in ea residere, si uolit: sed tantum debet ratione dictae consuetudinis ponere Capellanum, qui eam exerceat, ita Nauar. cons. 21. de Cler. non resid. quia consuetudo immemorabilis aequipollet iuri communi, & priuilegio

- gio Principis cap. super quibusdā
 9. praterea de verb. sign. Abb. in
 cap. cum contingat de for. compet. 37
 Dec. cons. 171. Fusi. de Visti. lib. 1.
 cap. 20. num. 32. & alij apud Vulp.
 in Prax. iudic. cap. 14. nu. 11.
35. Limitant tamen supradictam
 conclusionem, vt procedat, quā-
 do vnio facta fuit quoad tempo-
 ralia, secus vbi constaret, illam
 fuisse factam quoad temporalia,
 & spiritualia: tunc enim obtinēs
 Canoniatum, seu Dignitatem,
 cui parochialis vnita fuit acces-
 soriē, & in perpetuum retinet cu-
 ram, tam habitualem, quā actua-
 lem; & ideo per seipsum deser-
 uire posset *Barbos. in d. cap. ult. nu.*
18. de offic. Vicar.
36. In dubio autem præsuntur vn-
 io facta quoad temporalia, &
 spiritualia, quando beneficium
 annexum dependet, seu proces-
 sit a principali: præsuntur verò
 facta vnio quoad temporalia,
 quando beneficium curatum an-
 nexum non processit a principa-
 li, sed alias erat per se; & fuit
 vnium independenter beneficio
 principali simplici: quo casu ip-
 sū principale non dicitur curatū
 respectu beneficii annexi: quia
 qualitas annexi accessoriē non
 debet redundare, & influere
 in principale *cap. super eo, & ibi*
glos. de Præb. in 6. sed tunc qui
præst beneficium principali, habet
solummodò facultatem percipiē-
dorum fructuum, & dispositio-
quoad spiritualia est penes Vica-
rium *Barbos. d. cap. ult. num. 10. &*
seq. vbi citat Rebuff. in repet. d. cap.
extirpanda. §. qui verò num. 146.
- de Præb. Vitalin. in Clem. 1. a n. 8
 de excess. Prælat.
37. Querēs, an in dubio præsuma-
 tur vnio facta accessoriē, vel po-
 tius principaliter? Resp. quod
 attendendum est, quid sit magis
 dignum, & minus dignum; quia
 præsuntur minus dignum esse
 vnium accessoriē, & non eque
 principaliter magis digno: si ve-
 rò non appareat, quodnam sit
 magis dignum, tunc recurrendū
 erit ad denominationem, cum
 semper a digniori, & potentiori
 fiat denominatio *glos. in Clem. per*
litteras ver. ecclesias de Præb. Cōz.
ad reg. 8. Cancell. glos. 5. §. 7. n. 127.
& seq. cessantibus verò supradi-
ctis præsumentum est, factam ef-
se vnionem aequē principaliter,
& non accessoriē, nisi aliud ex
obseruantia colligatur, vt d. Cōz.
loc. cit. nu. 134. & 135.
38. Notandum est autem, quod
 Vicarij perpetui non ad libera
 ordinarij electionem, sed ad no-
 minationem illorum, in quorum
 ecclesijs vnitis ponentur, cum ap-
 probatioue ipsius Episcopi, vel
 eius Vicarij, prælio examine de-
 putari debent *iuxta tex. in cap. ad*
audientiam de eccles. adif. & con-
stitutionem Pij V. incip. Ad exe-
quendum, quam refert Quarant.
in ver. Vicarius perpetuus Rot. co-
nam Causar. dec. 419. nu. 2. & 3.
39. Quæ verò portio assignanda sit
 dictis Vicarijs perpetuis, constat
 ex eadem Pij V. Constitutione,
 qua cauetur, vt non maior cen-
 tum, nec minor 50. scutorum,
 annuorum summa, computatis
 omnibus etiam incertis, emolu-
 me-

mentis, & alijs obventionibus communiter percipi solitis, eis assignetur; sed in prædicta summa scutorum 100. vel 50. non sunt computandę eleemosinę altaris, funeralium, & alia huiusmodi, quę Vicarius postea ex suo labore, & officio percipit, sed illę incertę, quę habent quamdam certitudinem, vt sunt decimę, seu primitię frumenti, vini, & aliorum fructuum, vt d. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 469.

40 Addit glos. in cap. extirpanda §. qui vero ver. perpetuum de Præb. quod Vicarius eo ipso intelligitur perpetuus, si auctoritate Episcopi est institutus per text. in cap. ad hæc de offic. Vicar. vbi dicitur, quod in tali casu a Rectore remoueri non potest.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus, hodie non potest dispensare cum Parocho, vt possit abesse causa studij.
- 2 An hoc procedat etiam respectu Parochorum docentium.
- 3 Canonici, ac Dignitates ex causa studij per quinquennium abesse possunt.
- 4 Quando Canonici hoc priuilegio gaudeant.
- 5 An terminus quinque annorum referendus sit tam ad Studentes, quam ad docentes.
- 6 An ad hunc effectum requiratur licentia proprię Episcopi.
- 7 An teneatur Ordinarius dare huiusmodi licentiam.
- 8 An Canonici in tali casu debeant loco sui substitutum relinquere.

C A P. XIII.

An Parochus, & alii ad residentiam adstricti possint abesse causa studij.

Vamuis secundum iuram antiquam Episcopus posset cum obtinentibus parochiales ecclesias ex causa studij dispensare ad septennium, ita vt eo tempore nec teneretur residere, neque infra annum suscipere sacerdotium, sed tantum subdiaconatum, vt ex cap. cum ex eo de elect. in 6. hodie tamen per decretum Concilij Tridentini sess. 23. de ref. cap. 1. cessat dispositio dicti textus: & ideo ultra duos menses a Concilio præscriptos abesse ex quauis causa nequeunt, vt cersuit Sac. Congregatio Concilij teste Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 3211. & in Collect. decis. 583. par. 3. Prosp. de Augusti. in addit. ad Quarant. in ver. residentia vers. item limita, & alij, quos refert & sequitur Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 53. nu. 77. & all. 56. num. 30. & ratio est; quia cum hodie parochiales ecclesię conferantur per concursũ, præsupponitur in eo, qui magis idoneus repertus est, scientia necessaria; & ideo opus non est, vt a sua ecclesia absit causa studiorum, vt dicit Bonacin. to. 1. in Tract. de oner. & oblig. Beneficiar. ad resid. disp. 5. pun. 5. num. 16. & hoc etiam procedere respectu Paro-